

ÅLANDS MILJÖPRÖVNINGSNÄMND

Norragatan 17
Ax-22100 Mariehamn
Tel: +358 18 528 600, Fax: +358 18 528 601
Hemsida: www.mpn.ax

BESLUT

Ärendenummer

MPN-05-24

Beslutsdatum

11.04.2007

Postningsdag

16.04.2007

Sökanden

Lemlands kommun
Kommunrundan 7
22610 Lemland

Ärende

Lemlands kommun ansöker om miljötillstånd för avslutning av deponi på fastigheten Haddnäs RNR 1:28 i Haddnäs by i Lemlands kommun i enlighet med avslutningsplan utförd av VA-Projekt Ab 30.12.2004. Lemlands kommuns avslutningsplan finns i dokumenten Va/04/04122 samt ritningarna 04122-1 och 04122-2 per 30.12.2004.

Verksamheten är tillståndspliktig enligt 11 § landskapslag (2001:30) om miljöskydd och miljötillstånd, nedan kallad miljöskyddslagen, och 6 kap. 17 § samt 20 § punkt a i vattenlag (1996:61) för landskapet Åland, nedan kallad vattenlagen. En skyldighet att avsluta deponin följer av 8 § landskapsförordning (2007:3) om deponering av avfall, nedan kallad deponeringsförordningen och prövningsförfarandet följer övergångsbestämmelserna i 27 § deponeringsförordningen.

Beslut

Miljötillstånd

Miljöprövningsnämnden beviljar Lemlands kommun miljötillstånd för avslutning av deponi på fastigheten Haddnäs RNR 1:28 i Haddnäs by i Lemlands kommun med stöd av 24 § i miljöskyddslagen, se karta i bilaga 2.

Ersättning

Miljöprövningsnämnden har prövat frågan om ersättning enligt 7 kap. 8 § i vattenlagen. Nämnden beslutar att i tillståndet givna villkor utgör sådant skydd att verksamheten inte kommer att orsaka sådan ersättningsgill skada som avses i 7 kap. 4 och 6 §§ i vattenlagen. Beslut om ersättning för miljöskador enligt 60 § miljöskyddslagen faller inte inom ramen för nämndens behörighet utan prövas av domstol.

Giltighet

Tillståndet gäller tillsvidare. Deponin kan endast anses som definitivt avslutad när tillsynsmyndigheten utfört en inspektion på platsen och godkänt avslutandet i enlighet med 22 § deponeringsförordningen. Efter godkänd avslutning skall tillståndsinnehavaren inkomma med en ansökan om granskning och revidering av tillståndsvillkoren enligt 28 § 2 mom. miljöskyddslagen gällande efterkontroll dock så att första ansökan om revidering skall inlämnas senast 5 år från att detta beslut vunnit laga kraft. Till revideringen skall framställas utredning om täckningens utformning och skick, förslag till fortsatt kontrollprogram, sammanställning av analyser från utförda kontrollprogram, samt en uppföljning av lakvattenreningens effektivitet utgående från insamlade analysresultat.

Miljökonsekvensbedömning

Till underlag för detta beslut krävs inte en miljökonsekvensbedömning. Miljöprövningsnämnden har övervägt behovet av miljökonsekvensbedömning i enlighet med 2 och 3 §§ i landskapsförordning (2006:86) om miljökonsekvensbedömning.

Villkor

Tillståndsinnehavaren skall följa nedanstående villkor utfärdade med stöd av 25 och 26 §§ miljöskyddslagen, 4 kap. 7 § och 6 kap. 23 och 28 §§ vattenlagen samt 20 § deponeringsförordningen.

1. Avslutning och sluttäckning av deponin skall ske i enlighet med avslutningsplan i dokumenten Va/04/04122 per 30.12.2004 samt följa villkoren i detta beslut. En miljöplan för sluttäckning av deponin skall utföras och godkännas av tillsynsmyndigheten innan avslutningsarbetet får påbörjas. Deponin skall sluttäckas senast 31.12.2007.
22 § miljöskyddslagen, 31 § 3 mom. deponeringsförordningen (2001:76), 4 kap. 7 § vattenlagen
2. Sluttäckning och utförda arbetsmoment skall dokumenteras under tiden som arbetet utförs. Flyttning av avfallsmassor skall ske i enlighet med sluttäckningsplan 04122-1 så att endast sluttäckningsområdet enligt planen består av icke farligt avfall med korrekt övertäckning. Farligt avfall som framkommer vid flyttning av massor eller vid saneringsarbetet skall avlägsnas och omhändertas på ett godkänt sätt. I miljöplanen skall anges hur och vart man kommer att föra farligt avfall från området. Mottagare av avfallet och dess omhändertagande skall dokumenteras.
25 § punkt 2 miljöskyddslagen och 4 kap. 7 § vattenlagen
3. Deponins sluttäckning skall följa sluttäckningsplanen och detaljritning 04122-2. Utformningen av täcksiktet på deponierna skall uppfylla kravet på att lakvatten som passerar tätsiktet inte överskrider 50 liter/m² per år för deponier som mottagit hushållsavfall/icke-farligt avfall.
22 § och 25 § punkt 4 miljöskyddslagen, 21 § deponeringsförordningen, 4 kap. 2, 7-8 §§ vattenlagen
4. Tillståndsinnehavaren skall svara för kontroll av verksamhetens miljöpåverkan. En miljöansvarig person skall utses och personens namn och kontaktuppgifter skall meddelas till tillsynsmyndigheten. Kontaktpersonen skall ansvara för att rapportering till myndigheten sker under hela avslutningsarbetet och efterbehandlingen av deponin.
23 § miljöskyddslagen, 23 § deponeringsförordningen

5. Efter sluttäckning utförts i enlighet med villkoren skall avvägning av deponin och inmätning av faktiska höjdförhållanden utföras så att framtida förändringar och sättningar i deponiernas yta kan följas.

23 § deponeringsförordningen

6. Tillståndsinnehavaren skall förhindra förorening av området genom att anlägga och upprätthålla fungerande system för avledning av ytvatten, insamling och behandling av lakvatten samt skydd mot förorening av grundvattnet. Tillståndsinnehavaren är skyldig att vidta åtgärder för att förhindra utbredning och miljöeffekter från utsläpp av lakvatten. Olyckstillbud skall omedelbart åtgärdas.

Nackdiken, avskärmande dränering samt avledningsdiken inklusive dräneringsrör och tillhörande brunnar och sedimenterings- och utjämningsdamm skall utformas i enlighet med detaljritningarna 04122 -1 och 04122-2 så att en effektiv och kontrollerad lakvattenuppsamling kan ske.

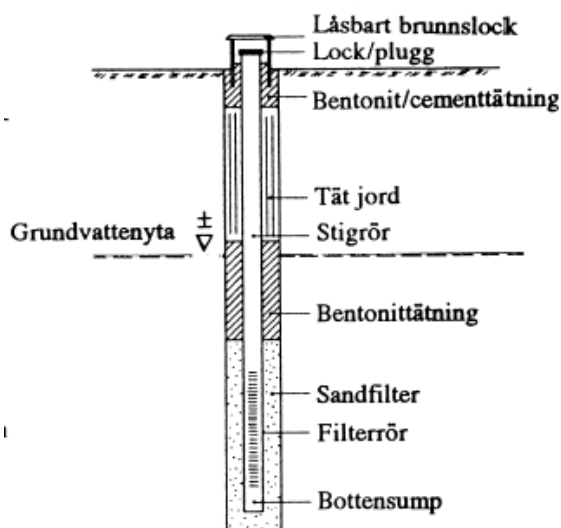
En sedimenterings- och utjämningsdamm skall anläggas i enlighet med sluttäckningsplanen och detaljritning 04122-1 med beaktande av följande;

- Dimensioneringen av storleken på bassängen skall minst vara så stor att den rymmer ett års avrinning från deponin. Under detta år skall flödet, mängder och innehåll på lakvattnet fastställas till en plan för kommande lakvattenbehandling.
- Botten på bassängen skall utformas med tät botten så att kontakt med grundvatten inte nås utanför deponiområdet och de avskärmande dikena.

Under 1 år från färdigställande av sedimenterings- och utjämningsdammen får lakvatten provtas, analyseras och resultaten sammanställas till grund för planering och dimensionering av kommande behandling av lakvattnet. En plan utgående från provtagningen skall inlämnas till tillsynsmyndigheten och godkännas innan en behandlingsanläggning byggs. En alternativ lösning till en behandlingsanläggning med motsvarande funktion kan också godkännas. Ett förslag till behandlingsmetod i form av en plan skall dock föreligga senast 2 år efter att detta beslut vunnit laga kraft.

25 § 3 mom. miljöskyddslagen, 20 § deponeringsförordningen, 4 kap. 7, 8 och 8a §§ samt 5 kap. 9 § 1 mom. vattenlagen

7. Grundvattenkvalitet skall fastställas enligt kontrollplan i villkor 8. För detta skall tillräckligt antal grundvattenrör i HDPE-plast eller rostfritt stål utsättas, t.ex. placerade enligt detaljritning 04122-1. Rör som används vid observation av grundvattennivå samt provtagning skall utformas och dimensioneras enligt nedanstående figur och anvisningar:

- Röret skall vara minst 50 mm i diameter för möjliggörande av provtagning.
- Rörets filterdel skall vara 700 – 2000 mm lång. Röret skall neddrivas så att filterdelen lokaliseras under årsmedelgrundvattennivån.
- Filtterrörets slitsstorlek bör motsvara d_{10} för filtermaterialet, dvs. 90 % av materialet i sandfiltret skall ha större kornstorlek än slitsarna.
- Filtermaterialet (sandfiltret) som omger rörets filterdel bör ha en genomsnittlig kornstorlek (d_{50}) som bör vara dubbelt så stor som den omgivande jordens och vara ensgraderat med ett graderingsstal (d_{60}/d_{10}) mellan 2 och 3.
- Ovanför grundvattenytan tätas runt röret med tät jord och vid markytan tätas mellanrummet mellan röret och borrhålet, t ex med cement, för att undvika inträngande ytvatten.

25 § punkt 5 miljöskyddslagen, 20 & 23 §§ deponeringsförordningen, 4 kap. 7, 8 §§ vattenlagen

8. Kontroll av lakvattnets, ytvattnets och grundvattnets tillstånd på och kring deponiområdet skall utföras kontinuerligt under efterbehandlingsfasen.

En kontrollplan skall upprättas och föras till tillsynsmyndigheten för godkännande innan avslutning av deponin sker. Kontrollplanen kan fogas till miljöplanen och lämnas till tillsynsmyndigheten som ett enda dokument. I kontrollplanen skall anges vilka åtgärder som vidtas då misstanke om att lakvattenförorening i yt- och grundvatten i området förekommer.

Kontrollplanen skall innehålla ett provtagnings- och analysprogram utgående från det förslag som upprättats i avslutningsplanen där åtminstone följande skall ingå;

- a) Prov på lakvattnets sammansättning (beskaffenhet) skall analyseras minst fyra (4) gånger per år jämt fördelat under hela året. Provtagning skall ske i minst två (2) provpunkter, en före och en efter sedimenteringsdamm eller annan lakvattenrening så att reningsgraden kan beräknas utgående från provresultaten för basanalyserna totalfosfor (tot-P), totalkväve (tot-N), ammoniumkväve ($\text{NH}_4\text{-N}$), biologisk syreförbrukning (BOD_7) och kemisk syreförbrukning (COD_{Cr}). COD_{Cr} kan efter parallellanalys ersättas av TOC.

Därtill skall åtminstone basanalyserna temperatur, pH, ledningsförmåga (konduktivitet), suspenderade ämnen, syrgas, klorid, kalium, bor och vattenflödet mätas.

Specialanalyser för lakvattenmarkörerna PAH (summan av carcinogena polyaromatiska kolväteföreningar), EOX (extraherbara halogenerade organiska ämnen), PCB (polyklorerade bifenyler), Fenol (främst nonylfenol), ftalater samt järn, kvicksilver, kadmium, bly, krom, nickel, mangan och koppar skall utföras en (1) gång varvid provresultatet utvärderas. De analyser som visar förhöjda halter vid provtagningen skall fortsättningsvis provtas 1-2 ggr per år och de övriga tas som stickprover vid behov eller minst omväxlande vart tredje (3:dje) och vart femte (5:te) år.

- b) Ytvatten skall provtas på samma sätt som lakvattnet i punkt a. Provtagning av basanalyserna skall ske i minst en (1) provpunkt fyra (4) gånger per år. De specialanalyser som visat förhöjda värden vid utvärderingen av första provtagningen skall utföras en (1) gång per år i en (1) provpunkt och de övriga specialanalyserna provtas vid behov eller minst omväxlande vart tredje (3:dje) och vart femte (5:te) år. BOD₇ mäts endast två (2) ggr per år, en gång på vintern och en gång på sommaren. Vid misstanke om att förorenat lakvatten breder ut sig i omgivningen skall fler provpunkter analyseras i enlighet med ovanstående.
- c) Grundvatten skall provtas på samma sätt som lakvattnet i punkt a med undantag av vad som stadgas om mätning av vattenflödet, BOD₇, totalkväve och totalfosfor, vilka inte provtas i grundvatten. Grundvattennivån skall alltid fastställas vid provtagning. Provtagning skall ske i minst tre (3) provpunkter två (2) gånger per år och de specialanalyser som visat förhöjda värden vid utvärderingen av första provtagningen skall därefter utföras en (1) gång per år och de övriga specialanalyserna analyseras vid behov eller minst omväxlande vart tredje (3:dje) och vart femte (5:te) år. Grundvattenrören skall vara installerade enligt godkänd praxis så att provuttagning kan ske korrekt och tillförlitligheten för analysresultaten säkerställas. Tillsynsmyndigheten skall godkänna utformningen innan provuttag sker.

Prov skall tas med iakttagande av god laboratoriesed under förhållanden som är representativa för verksamheten och av provtagare som är godkänd av tillsynsmyndigheten. Proven skall analyseras av ett ackrediterat laboratorium (ISO 9000, En 45000, ISO/IEC 17025 eller motsvarande) och följa den provtagningsmetodik som anges i kontrollprogrammet.

Kontrollprovtagningen skall sammanställas och utvärderas årligen och därefter skickas till tillsynsmyndigheten tillsammans med en lista över eventuella åtgärder som vidtagits.

25 § 1 mom., 26 § 3 mom. miljöskyddslagen, 6 kap. 28 § vattenlagen, 20 & 23 §§ deponeringsförordningen

9. När avslutningen är utförd skall detta anmälas till tillsynsmyndigheten. Samtliga dokument, journaler och utredningar som utförs under avslutningsarbetet skall tillställas tillsynsmyndigheten för utvärdering. Därefter utför tillsynsmyndigheten en inspektion och utvärderar rapporterna samt beslutar om godkännande av avslutningsarbetet.

26 § miljöskyddslagen och 21 § deponeringsförordningen,

10. Efter godkännande av avslutningsarbetet pågår efterkontrollfasen så länge som tillsynsmyndigheten kräver det med beaktande av den tid under vilken deponin kan utgöra en risk för miljön.

23 § deponeringsförordningen

Beslutsmotiveringar

Ålands miljöprövningsnämnd har granskat ansökan om miljötillstånd och prövat förutsättningarna för tillstånd enligt landskapslagen (2001:30) om miljöskydd samt miljötillstånd och den övriga lagstiftning som nämns i 11 § samma lag. I avgörandet har miljöprövningsnämnden även beaktat vad som bestämts om skydd av allmänna och enskilda intressen och bestämmelserna i landskapslagen (1998:82) om naturvård. Miljöprövningsnämnden konstaterar att verksamheten med iakttagande av de i tillståndet givna villkoren uppfyller förutsättningarna för tillstånd i 22-23 §§ miljöskyddslagen, 6 kap. 4 § vattenlagen samt 27 § deponeringsförordningen.

Tillståndet har med stöd av 25 och 26 §§ miljöskyddslagen, 4 kap. 7 § och 6 kap. 23 samt 28 §§ vattenlagen samt 20 § deponeringsförordningen förenats med sådana villkor som är nödvändiga för att förutsättningarna för tillstånd skall vara uppfyllda. Vid fastställande av villkor har de allmänna miljöskyddsprinciperna beaktats i den mån det inte har ansetts oskäligt att uppfylla dem.

Prövning av platsvalet för avslutningen av befintlig deponi sker enligt 4 kap. 6 § vattenlagen. För befintlig deponi kan dock göras avsteg från förordningens krav på lämplig lokalisering enligt 31 § deponeringsförordningen i lydelsen som följer av 2001:76. Lemlands kommun har tillställt miljöprövningsnämnden erforderlig avslutningsplan för verksamheten och uppfyller därmed kriterierna för tillstånd att avsluta verksamheten enligt övergångsbestämmelserna i 27 § deponeringsförordningen 2007:3.

Området där deponin är belägen utgör inget vattenskyddsområde enligt 5 kap. 3 § vattenlagen. Området är inte heller föremål för några sådana kvalitetsnormer som avses i 5 kap. 4 § samma lag. Enligt 4 kap. 7 § vattenlagen är sökanden skyldig att iaktta de skyddsåtgärder, tåla de begränsningar samt iaktta de försiktighetsmått i övrigt som skäligen kan fordras för att förebygga eller avhjälpa risk för försämring av vattenkvalitet. Enligt 4 kap. 8 § vattenlagen är utsläpp till grundvatten av vissa farliga ämnen förbjudet. Genom 1 § vattenförordning (1996:77) för landskapet Åland krävs tillstånd för att till ytvatten få släppa ut vissa farliga ämnen. Verksamhetsutövaren åläggs i tillståndsvillkor att anlägga ett system för avledning av ytvatten, uppföra en sedimenterings- och utjämningsdamm och utreda metod för behandling av lakvatten samt att skydda mot förorening av grundvattnet genom att anlägga grundvatten rör för kontinuerlig uppföljning av deponins miljöpåverkan. Kraven på skyddsåtgärder har ställts så att grundvattnet och vattenmiljön i omgivningen skadas så litet som möjligt och hålls i ett så naturligt skick som möjligt varvid nyttan att avsluta deponin på området befins överstiga den olägenhet verksamheten riskerar att medföra för vattenmiljön i omgivningen.

Nämnden har beslutat att vid avslutningen skall ett krav på tätskiktets genomsläpplighet på maximalt 50 liter per m² och år gälla för deponier som mottagit hushållsavfall eller icke farligt avfall. Kravet följer av 21 § deponeringsförordningen och utgör en skälig skyddsåtgärd för att förebygga att olägenhet för miljön uppstår.

En miljöplan, där alla riskmoment och miljökonsekvenser av det praktiska arbetsutförandet identifieras och specificeras, skall utarbetas för verksamheten i enlighet med

26 § 1 mom. miljöskyddslagen. I miljöplanen skall tydligt framgå eventuella planer på sortering och bortforsling av avfall och farligt avfall från området. Andra avfalls-mottagares och transportörers tillstånd att ta emot, behandla eller transportera avfall skall undersökas och förfarande för detta framgå i miljöplanen. Likaså skall kritiska punkter vid avfallshanteringen och riskmomenten med att flytta avfallsmassor inom området vid sluttäckningen anges på förhand.

Ett förslag till metod för hur behandling av lakvatten skall åstadkommas under efterkontrollen av deponi skall utformas senast 2 år efter att beslutet vunnit laga kraft. Förfarandet följer av 26 § miljöskyddslagen och utgör en skälig skyddsåtgärd i enlighet med 4 kap. 7§ vattenlagen.

En kontrollplan skall upprättas och godkännas av tillsynsmyndigheten i enlighet med 26 § 3 mom. miljöskyddslagen. Provtagning och analys av yt-, grund- och lakvatten skall utföras för att kontrollera att lakvatten inte läcker ut och riskerar att försämra vattenkvaliteten och miljön i omgivningen. Detaljerade uppgifter om vilken provtagare som anlitas, ackreditering av laboratoriet samt analysmetodik som används, skall också tydligt anges. Uppgifterna krävs för att man på ett riktigt och trovärdigt sätt skall kunna kontrollera om eventuell spridning av lakvatten sker. Med iakttagande av villkoren om att upprätta miljö- och kontrollplaner finner nämnden att avslutningen av deponin inte leder till någon sådan effekt som avses i punkterna 1-4 i 22 § miljöskyddslagen.

Miljöprövningsnämnden konstaterar att sökanden uppvisat tillräcklig organisation, sakkunskap och solvens för att förutsättningarna för tillstånd enligt 23 § miljöskyddslagen skall anses vara uppfyllda och beviljar Lemlands kommun miljötillstånd för avslutning av deponin i Haddnäs.

Tillämpade lagrum

Tillämpade lagrum finns i detta besluts text.

Avgift

För detta tillståndsbeslut uppbärs avgift enligt avgiftsstadga. Avgiften faktureras separat.

Avstjälningsplats för vanligt avfall (3364 € -50 %*)	€	1682,00
Annonskostnad Ålandstidningen	€	219,60
Totalt	€	1901,60

*avgiften har reducerats med 50 % då ärendet gäller väsentlig omställning av verksamhet.

Bilagor

1. Ärendehantering
2. Karta över nuvarande deponi i Haddnäs by, Lemlands kommun
3. Besväransvisning

Detta beslut har upprättats i två likalydande exemplar. Ett exemplar sänds till sökanden med mottagningsbevis och ett arkiveras vid Ålands miljöprövningsnämnd.

Lars Janlöv
Ordförande

Erica Sjöström
Föredragande

ÄRENDEHANTERING

Ansökan

Ansökan har anhängiggjorts hos Ålands miljöprövningsnämnd 14.06.2005.

Kungörelse av ansökan

Ansökan kungjordes under tiden 27 februari till 20 mars 2007 på Lemlands kommuns samt Ålands landskapsregerings anslagstavlur. Kungörelsen fanns införd i tidningen Åland den 26.02.2007. I kungörelsen framgick att envar har rätt att skriftligen yttra sig över ansökan inom ovannämnda tid.

Yttranden

Ett yttrande har inkommit under kungörelsetiden. Landskapsregeringen har i egenskap av ägare inte anfört något hinder för avslutning och sluttäckning av deponin i Haddnäs, Lemland.

Utlåtanden

Miljöprövningsnämnden har inte begärt några utlåtanden. Ärendet är av sådan art att Ålands landskapsregerings tillsynsmyndighet inte innehar särskild sakkunnig kompetens som skulle tillföra ärendet något utöver det som framkommer i beslutstexten. De beslut som landskapsregeringen tidigare fattat i ärendet har inkluderats i beredningen och kungörelsen.

Miljötillståndets sökanden är den kommun som innehar deponin och utgör samtidigt den kommun där deponin är placerad varvid deras utlåtande utgår.

Förklaring

Sökanden har beretts men avstått från möjligheten att inkomma med förklaring.

Kungörelse av beslut

Tillståndsbeslutet sänds till sökanden med mottagningsbevis. Beslutet kungörs på Lemlands kommuns samt Ålands landskapsregerings anslagstavlur och en kopia av beslutet finns under denna tid framlagd för allmänheten på kommunkansliet respektive Ålands landskapsregerings registratorskansli. Beslutet finns även tillgängligt på Ålands miljöprövningsnämnds webbplats med URL: <http://www.mpn.ax>. I kungörelsen framgår att sakägare kan anföra besvär över lagligheten av beslutet hos Ålands förvaltningsdomstol.

Besvärсанvisning

Besvär över lagligheten av Ålands miljöprövningsnämnds beslut kan anföras av sakägare hos Ålands förvaltningsdomstol senast trettio dagar räknat från den dag då beslutet delgavs ändringssökanden.

En sakägare anses ha blivit delgiven beslutet sju dagar efter den dag som anges som postningsdag i beslutet om något annat inte framgår av ett mottagningsbevis.

Av besvärsskriften skall framgå

- ändringssökandens namn, hemkommun, postadress och telefonnummer,
- vilket beslut besväret gäller, på vilken punkt i beslutet som ändring söks, vilka ändringar som borde göras och på vilken grund besväret anföras.

Om det är en laglig representant för ändringssökanden eller ett ombud som för ändringssökandens talan, eller om besvärsskriften har satts upp av någon annan, skall också dennes namn och hemkommun uppges i besvärsskriften.

Besvärsskriften skall undertecknas av ändringssökanden eller av dennes lagliga representant eller ombud. Ombudet skall bifoga en fullmakt till besvärsskriften.

Till besvärsskriften skall beslutet i original eller en kopia av beslutet bifogas. Dessutom skall de handlingar som ändringssökanden åberopar till stöd för sina yrkanden bifogas, om dessa inte redan tidigare har lämnats till Ålands miljöprövningsnämnd.

Besvärsskriften skall lämnas till:

Besöksadress: Ålands förvaltningsdomstol
Torggatan 16
Mariehamn

Postadress: Ålands förvaltningsdomstol
PB 31
AX-22 101 Mariehamn

Telefon: 010 3650265